

מִסָּאָבֵי מְשִׁיף עַל גְּרַמְיָה וְרוּחַ מִסָּאָב אֶת־דָּבֶק בֵּיהּ וְלֹא אֲעֲדֵי מִנְיָה. וְאֶת־דָּבֶקוֹתָא (דלילה) דְּהִהוּא רוּחָא מִסָּאָב הָוֵי בְּהַאי בַר נֶשׁ וְלֹא בְּאַחְרָא. וּבְגִינֵי כֶּף אֶת־דָּבֶקוֹתָא דְּלִהוּן לָאוּ אִיהוּ אֲלֵא בְּאַנּוּן דְּמִתְדַּבְּקִין בְּהוּ. זַפְּאִין אַנּוּן צְדִיקָא דְּאֲזִלֵי בְּאַרְחַ מִיִּשְׁרָא וְאַנּוּן זַפְּאִין קְשׁוּט וּבְגִינִיהוּן זַפְּאִין בְּעֵלְמָא וְעֵלְיָהוּ כְּתִיב, (משלי ב) כִּי יִשְׂרִים יִשְׁפְּנוּ אֶרֶץ.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא מָאִי דְּכְתִיב וְאַחֹת תּוּבֵל קִין נַעֲמָה. מָאִי אִירֵא הָכָא דְּקָאֻמַּר קָרָא דְּשָׁמָה נַעֲמָה. אֲלֵא בְּגִין דְּטַעֲיִין בְּנֵי נֶשׂא אֲבִתְרָה וְאַפִּילוּ רֹחִין וְשַׁדִּין. רַבִּי יִצְחָק אָמַר אַנּוּן בְּנֵי הָאֱלֹהִים עָזָא וְעָזָאֵל טַעֲוֵי בְּתָרָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר אֲמֵן שְׁלֵשׁ שְׁדִים הָיִתָּה דְּמִסְטָרָא דְּקִין נִפְקֵת. וְהִיא אֶתְמַנַּת עַל לֵילִיא (עם לילית) בְּאַסְכְּרָה דְּרַבִּינֵי. אָמַר לִיָּה רַבִּי אַבָּא וְהָא אָמַר מַר דְּהִיא אֶתְמַנַּת לְחִיִּיכָא בְּבִנֵי נֶשׂא. אָמַר לִיָּה הָכִי הוּא וְדָאִי דְּהָא אִיהִי אֶתְיִית וְחִיִּיכָאֵת בְּהוּ בְּבִנֵי נֶשׂא, וְלִזְמַנִּין דְּאוּלִּידַת רֹחִין בְּעֵלְמָא מִנִּיְהוּ וְעַד כָּאֵן אִיהִי קְיִימַת לְחִיִּיכָא בְּהוּ בְּבִנֵי נֶשׂא.

אָמַר לִיָּה רַבִּי אַבָּא וְהָא אַנּוּן מִתִּין כְּבִנֵי נֶשׂא, מָאִי טַעֲמָא אִיהִי קְיִימַת עַד הַשְּׁתָּא. אָמַר לִיָּה הָכִי הוּא. אֲבָל לֵילִית וְנַעֲמָה וְאַגְרַת בַּת מַחְלַת דְּנִפְקֵת מִסְטָרָא דְּלִהוּן כְּלָהוּ קְיִימוֹת עַד דְּיַבְעַר קְדָשָׁא בְּרִיף הוּא, רוּחַ מִסָּאָבָא מְעֵלְמָא דְּכְתִיב (זכריה יג) וְאֵת רוּחַ הַטְּמָאָה אֲעֲבִיר מִן הָאָרֶץ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְוִי לֹזֵן לְבִנֵי נֶשׂא אַנּוּן דְּלֵא יִדְעִין וְלֵא מְשַׁגְּחִין וְלֵא מְסַתְּפִלִין וְכִלְהוּ אֲטִימִין דְּלֵא יִדְעִין כְּמָה מְלִיָּא עֵלְמָא מְבַרְיִין מְשַׁנְיִין דְּלֵא אֶתְחַזֵּון וּמְמַלִּין סְתִימִין. דְּאֶלְמָלָא (הייב) אֶתְיִיב רְשׁוּ

מִמֶּנּוּ, וְהִתְדַבְּקוֹת [שְׁלוֹן] שְׁלֵא אוֹתוּ רוּחַ טְמָא יִהְיֶה בְּאִישׁ הַזֶּה וְלֹא בְּאַחֵר, וְלִכֵּן הִתְדַבְּקוֹתֶם אִינְהּ אֲלֵא בְּאַלְהָ שְׁנֹדְבָקִים בְּהֶם. אֲשֶׁרֵי הַצְּדִיקִים שְׁהוּלְכִים בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָא, וְהֶם צְדִיקֵי אֱמֶת, וּבְגִינֵיהֶם צְדִיקִים בְּעוֹלָם, וְעֵלְיָהֶם כְּתוּב (משלי ב) כִּי יִשְׂרִים יִשְׁפְּנוּ אֶרֶץ.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, מַה שְׁכַתּוּב וְאַחֹת תּוּבֵל קִין נַעֲמָה, מַה קָרָה כָּאֵן שְׁהַכְּתוּב אָמַר שְׁשָׁמָה נַעֲמָה? אֲלֵא מְשׁוּם שְׁטַעֲוֵי בְּנֵי אָדָם אֶתְרִיָּה וְאַפְלוּ רוּחֹת וְשַׁדִּים. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, אוֹתָם בְּנֵי הָאֱלֹהִים עָזָא וְעָזָאֵל טַעֲוֵי אֶתְרִיָּה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, אֲמֵם שְׁלֵשׁ הַשְּׁדִים הָיִתָּה שְׁיַצְאָה מִצַּד קִין, וְהִיא הִתְמַנַּתָּה עַל הַלֵּילָה [עם לילית] בְּאַסְכְּרָה שְׁלֵא תִינּוּקוֹת. אָמַר לוֹ רַבִּי אַבָּא, וְהָרִי אָמַר מַר שְׁהִיא הִתְמַנַּתָּה לְצַחֵק בְּבִנֵי אָדָם? אָמַר לוֹ, כֶּף הוּא וְדָאִי, שְׁהָרִי הִיא בְּאָה וּמְצַחֵקַת בְּהֶם בְּבִנֵי אָדָם, וְלִפְעָמִים מוֹלִידָה רוּחֹת בְּעוֹלָם מְהֶם, וְעַד עַכְשָׁו הִיא עוֹמְדַת לְצַחֵק בְּבִנֵי אָדָם.

אָמַר לוֹ רַבִּי אַבָּא, וְהָרִי הֶם מִתִּים כְּבִנֵי אָדָם, מַה הַטַּעַם הִיא עוֹמְדַת עַד עַכְשָׁו? אָמַר לוֹ, כֶּף זֶה! אֲבָל לֵילִית וְנַעֲמָה וְאַגְרַת בַּת מַחְלַת שְׁיַצְאָה מִהַצַּד שְׁלָהֶם, כְּלֵן קְיִמוֹת, עַד שְׁיַבְעַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּחַ הַטְּמָאָה מִן הָעוֹלָם, שְׁכַתּוּב (זכריה יג) וְאֵת רוּחַ הַטְּמָאָה אֲעֲבִיר מִן הָאָרֶץ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אוֹי לְהֶם לְאוֹתָם בְּנֵי אָדָם שְׁלֵא יוֹדְעִים וְלֵא מְשַׁגְּחִים וְלֵא מְסַתְּפִלִים וְכִלְם אֲטוּמִים, שְׁלֵא יוֹדְעִים כְּמָה מְלֵא הָעוֹלָם מְבַרְיֹת מְשֻׁנוֹת שְׁלֵא נִרְאוֹת וּמְדַבְּרִים נִסְתָּרִים. שְׁאֶלְמָלָא [נמן] נִתְּנָה רְשׁוּת לְעִין לְרְאוֹת, יִתְמָהוּ בְּנֵי

לְעִינָא לְמַחְזִי, יתמהון בני נשא היך יכלין לאתקיימא בעלמא.

תא חזי, האי נעמה אמא דשדין הות. ומסטררה אתיין כל אנון שדין דמתחממן מבני נשא ונטלי רוח תיאובבתא מנייהו וחייבת בהון דעבדי לון בעלי קריין. ובגין דבעל קרי אתי מסטררא דרוח מסאבא, בעי לאסחאה גרמיה לאתדפאה מגיה. והא אוקמוה חבריא:

זה ספר תולדות אדם לדיוקני. אמר רבי יצחק אחמי קדשא בריה הוא לאדם דיוקני דכל אנון דרין דייתון לעלמא. וכל חפיימי עלמא ומלכי עלמא דזמינין לקיימא עלייהו דישראל. מטא למחמי דוד מלכא דישראל דאתייליד ומית. אמר ליה (ר"א ל"ג אמר וכו') משנין דילי (אוסיה) אוזיה ליה שבועין שנין. וגרעו מאדם שבועין שנין וסליק לון קדשא בריה הוא לדוד.

וער דא שבח דוד ואמר (תהלים צב) פי שמחתני מאן גרם לי חדוה בעלמא, פעלך דא הוא אדם קדמאה דאיהו פעלו דקדשא בריה הוא, ולא פעלו דבשר ודם. מעשה ידיו דקדשא בריה הוא ולא מבני נשא. ועל דא גרעי אנון שבועין שנין מאלף שנין דהוה ליה לאתקיימא בהו. ואחמי ליה קדשא בריה הוא כל חפיימי דרא ודרא. עד דמטא לדריה דרבי עקיבא. וחמי אורייתא דידיה וחדוי. חמי מיתתיה ועציב. פתח ואמר (תהלים קלט) ולי מה יקרו רעיה אל מה עצמו ראשיהם:

זה ספר, ספר ודאי. והא אוקימנא דכד הוה אדם בגנתא דעדן נחית ליה קדשא בריה

אדם איך יכולים להתקיים בעולם.

בא ראה, נעמה הזו, אם השדים היתה, ומצדה באים כל אותם שדים שמתחממים בבני אדם ולוקחים מהם רוח פאנה, וצוחקת בהם, שעושים אותם בעלי קרי. ובגלל שבעל קרי בא מצד של רוח הטמאה, צריך לרחץ עצמו להטהר ממנו. והרי בארוה החברים:

זה ספר תולדות אדם - לדמיותיו. אמר רבי יצחק, הראה הקדוש ברוך הוא לאדם דמיות של כל אותם דורות שיבאו לעולם, וכל חכמי העולם ומלכי העולם שעתידיים לעמד על ישראל. הגיע לראות את דוד מלך ישראל שנולד ומת. אמר לו, [אמר] מהשנים שלי [אוסיה] אלוה לך שבעים שנים. וגרעו מאדם שבעים שנים והעלה אותם הקדוש ברוך הוא לדוד.

וער זה שבח דוד ואמר, (תהלים צב) פי שמחתני ה' בפעלך במעשי ידך ארנן. מי גרם לי חדוה בעולם [הוה]? פעלך, זהו אדם הראשון שהוא פעלו של הקדוש ברוך הוא, ולא פעלו של בשר ודם, מעשה ידיו של הקדוש ברוך הוא ולא מבני אדם. ועל זה גרעו אותם שבעים שנים מאדם מאלף שנים שהיו לו להתקיים בהם. והראה לו הקדוש ברוך הוא כל חכמי דור ודור, עד שהגיע לדורו של רבי עקיבא, וראה תורה שלו ושמח. ראה מיתתו והתעצב. פתח ואמר, (תהלים קלט) ולי מה יקרו רעיה אל מה עצמו ראשיהם.

זה ספר - ספר ודאי. והרי בארנו, כשהיה אדם בגן עדן, הוריד לו הקדוש ברוך הוא ספר על ידי המלאך רזיאל הקדוש הממנה

הוא ספרא על ידא דרזיאל מלאכא קדישא
ממנא על רזי עלאין קדישין וביה גליפין
גלופי עלאין וחקמה קדישא. ושבעין ותריין
זיני דחקמתא הוו מתפרשן מגיה לשית מאה
ושבעין גליפין דרזי עלאי.

באמצעיתא דספרא גליפא דחקמתא
למנדע אלף וחמש מאה
מפתחן דלא אתמסרן לעלאי קדישי. וכלהו
אסתימו ביה בספרא עד דמטא (ר"א ליה לאדם, כיון
דמטא) לגבי דאדם, (מגיה) הוו מתפנשי מלאכי
עלאי למנדע ולמשמע. והוו אמרי (תהלים נו)
רומה על השמים אלהים על כל הארץ
פבורך.

בה שעתא אתרמיז לגביה הדרניאל מלאכא
קדישא ואמר ליה, אדם, אדם, הוי גניז
יקרא דמארך דלא אתייהיב רשותא לעלאי
למנדע ביקרא דמרך בר אנת. והוה עמיה
טמיר וגניז ההוא ספרא עד דנפק אדם
מגנתא דעדן. דהא בקדמיתא הוה מעיין ביה
ומשתמש כל יומא בגניזיא דמריה ואתגליין
ליה רזין עלאין מה דלא ידעו שמשי עלאין.
כיון דחטא ועבר על פקודא דמאריה פרח
ההוא ספרא מגיה. והוה אדם טפח על רישוי
ובכי ועאל במי גיחון עד קדליה ומיא עבדין
גופיה חלדין חלדין ואשתגי זיויה.

בשעתא ההיא רמז קדשא בריה הוא לרפאל
ואתיב ליה ההוא ספרא וביה הוה
משתדל אדם ואנח ליה לשת בריה וכן לכל
אנון תולדות עד דמטא לאברהם וביה הוה
ידע לאסתפלל ביקרא דמאריה והא אתמר.
וכן לחנוך אתייהב ליה ספרא ואסתפל מגיה
ביקרא עלאה:

על הסודות העליונים הקדושים,
ובו חקוקים חקיקות עליונות
וחכמה קדושה, ושבעים ושנים
מיני חכמה היו מתפרשים ממנו
לשש מאות ושבעים חקיקות של
סודות עליונים.

באמצע הספר חקיקת החכמה
לדעת אלף וחמש מאות
מפתחות שלא נמסרו לעליונים
קדושים, וכלם נסתרים בספר,
עד שהגיע [לו לאדם, כיון שהגיע] אצל
אדם, ממנו היו מתפנסים
מלאכים עליונים לדעת ולשמע,
והיו אומרים (שם נו) רומה על
השמים אלהים על כל הארץ
פבורך.

באותה שעה נרמז אליו
להדרניאל המלאך הקדוש,
ואמר לו: אדם, אדם, גנו את
כבוד רבונך, שלא נתנה רשות
לעליונים לדעת בכבוד רבונך
פרט לך. והיה הספר ההוא
שמור וגנוז עמו עד שיצא אדם
מגן עדן. שהרי בהתחלה היה
מעין בו ומשתמש כל יום בגניז
רבנו, והתגלו לו סודות עליונים
מה שלא ידעו שמשים עליונים.
כיון שחטא ועבר על מצות
רבנו, פרח ממנו אותו הספר,
והיה אדם טופח על ראשו
ובוכה, ונכנס במי גיחון עד
צוארו, והמים עושים את גופו
נקבים נקבים והשתנה זיוו.

באותה שעה רמז הקדוש ברוך
הוא לרפאל, והשיב לו אותו
הספר, ובו היה אדם עוסק
והניחו לשת בנו, וכן לכל אותם
צאצאים, עד שהגיע לאברהם,
ובו היה יודע להסתפל בכבוד
רבנו, והרי נאמר. וכן לחנוך
נתן לו הספר והסתפל ממנו
בכבוד העליון.

סתרי תורה

השלמה מההשממות (סימן ט)

ויולד בדמותו כצלמו ויקרא את שמו שת אוליפנא מהכא דאחריןן לא הוו בדיוקנא דיליה ודא בדמותו כצלמו אתעביד בתיקונא דגופיה ובתיקונא דנפשא באורח מישר כדקא יאות.

תא חזי נחש אטיל זוהמא בתוה וזהוהא זוהמא הנה מכשפשא במעהא ולא יכיל לאצטיירא בגין דעד לא חטא אדם הוו אתוון באלפא ביתא מתתקני ביה ואתציירין ביה כהאי עלמא עד דמטת לאת כ"ף אתתקנו דכר ונוקבא בחיבוו בגנתא ומלאכי עלאי קמיהו מיד אבאיש לסמ"אל ברקיעא ונחת ורכב על נחש תקיף ואחזי קמיה מיד אתערבו אתוון כדין אתחבר סמ"אל בהוה נחש ואתעבידו חד, ונטלו אתוון ועבידו מתמן והלאה אומנותא בישא באתוון צ"ד צי"ד והינינו צ"ץ וצדו להו בפתויה בישא ועבדו אומנותא תיר באתוון ק"ר אומנות דשקרא בגין דאתהדרו לאפקא אתוון באומנותא בישא. קו"ף דלא יכיל לקיימא דלית לה רגלין קופא קמיה בני נשא לית ליה קיומא.

רי"ש רע, אלין אתהפכו באומנותא בישא על דנפלו אדם ואתתיה ובאלין אתוון ק"ר אולידו בגין ולא הוו בקיומא בדיל זוהמא דנחש דאשתאיב בתוה מההוה זוהמא ממש אתיליד קין ובגין דא אשתכח קטולא בגין דנחש אומנותא דיליה קטולא הוא ואתעפכו אתוון עד הכא.

בשעתא דתב אדם בתיובתא ואהדר כמלקדמין לשמשא בנוקביה מה כתיב ויולד בדמותו כצלמו דא הנה מתיקונא דרוחא וגופא כדקא יאות וכדין כתיב (קהלת ה') יש הכל אשר נעשה על הארץ ואהדרו אתוון בשירותא דשי"ן ות"ו דכתיב (בראשית ר') פי שת לי אלהים זרע אחר פחת

סתרי תורה

השלמה מההשממות (סימן ט)

ויולד בדמותו כצלמו ויקרא את שמו שת. למדנו מכאן, שהאחרים לא היו בדמות שלו, וזה בדמותו כצלמו נעשה, בתקון הגוף ובתקון הנפש, כדרך ישר פראוי.

בא ראה, הנחש הטיל זוהמה בתוה, ואותה זוהמה היתה מכשפשת במעיה ולא יכלה להצטיר, משום שעד שלא חטא אדם, היו אותיות הא"ב מתקנים בו ומצטירים בו בעולם הזה, עד שהגיעו לאות כ"ף, נתקנו זכר ונקבה בחיבות בגן, ומלאכים עליונים לפניהם. מיד הרע לסמא"ל ברקיע, וירד ורכב על נחש חזק ונראה לפניו. מיד התערבו האותיות, ואז התחבר סמא"ל עם אותו הנחש ונעשו אחד, ולקחו אותיות, ועשו משם והלאה אומנות רעה באותיות צ"ד צי"ד, והינינו צ"ץ, וצדו אותם בפתוי רע, ועשו אומנות יתרה באותיות ק"ר, אומנות של שקר, משום שחזרו להפך אותיות באומנות רעה. קו"ף, שלא יכול לעמד, שאין לו רגלים. קוף לפני בני אדם אין לו קיום.

רי"ש, רע אלו התהפכו באומנות רעה עד שנפלו אדם ואשתו, ובאותיות הללו ק"ר הולידו בנים ולא היו בקיום בשביל זוהמת הנחש שושאבה בתוה, מאותה זוהמה ממש נולד קין, ולכן נמצא ההרג, משום שאומנות הנחש היא הרג, והתעפכו האותיות עד כאן.

בשעה שאדם שב בתשובה וחזר כמו קדם לשמש עם נקבתו, מה כתוב? ויולד בדמותו כצלמו, זה היה מתקון של רוח וגוף פראוי, ואז כתוב (קהלת ח) יש הכל אשר נעשה על הארץ, וחזרו האותיות בהתחלה של שי"ן